

BÁT CHÁNH NH Ắ.á° O

Ắ.Ắ°ng gẮ°p cá» §a Huá » ‡ Giáo
08/08/2017

BÁT
CHÁNH O

*HuÇ
Giáo

I/
Mß Á:

Bát
Chánh ịoÁ ho-cÁ Bát
Thánh ịoÁ làÁ giáo
lý c n b£nÁ cçaÁ ịo
¿Á (trongÁ Té
¿) gÓmÁ ba
m°;i b£y ph©m trā ịo.
ây là nhữngÁ ph°;ng
tiÇnÁ hành
triÁ phÖ
bị¿nÁ sâu
rÜngÁ chung
choÁ Ngì
thēaÁ Ph-t
giáo.

Trong
bài phápÁ Té
¿Á §uÁ tiên
écÁ Ph-t
gi£ng tịiÁ v°Yn
LÚc UyÁn,
vÁÁ ph°;ng
phápÁ hành
triÁ hayÁ ịo
¿,Á con
°YngÁ d«n
¿n an vuiÁ Ni¿t
bàn.Á éc
Ph-tÁ ãÁ long
trúngÁ chÉÁ Bát
thánh ịoÁ cho
n mÁ bìn
Ông tuÁ là
nhómÁ KiÁu
Tr§n Nh°. ó
làÁ con
°YngÁ thánh
gÓm tám chi:Á Chánh
ki¿n,Á Chánh
t° duy,Á Chánh
ngĩ,Á Chánh
nghiÇp,Á Chánh

m;ng,Á Chánh
tinh t;n,Á Chánh
niÇmÁ vàÁ Chánh
Ënh.

Á
II/ Nh-p Á:

A-Á Ënh
ngh)a:

Bát
chánh ịoÁ làÁ con
°ÝngÁ chân
chánh có tám chi, giúpÁ chúng
sanhÁ h°Ûng
çnÁ mÙt
YiÁ sNng
cao th°ãng,Á h;nh
phúc.Á Bát
thánh ịoÁ là
támÁ ph°;ng
tiÇnÁ vi
diÇuÁ °aÁ chúng
sanhÁ çnÁ Yi
sNngÁ an
l;ç, giËi thoát,
tiçn çnÁ Ëa
vËÁ giác
ngÙ. Nh;ng b-c
HiÁn, Thánh n°;ng theo támÁ ph°;ng
tiÇnÁ này
Á i çnÁ Niçt
bàn,Á Ph-t
qu£.

B-Á NÙi
dungÁ Bát
chánh ịo:

1-Chánh
kiçn: Chánh là ngay th°ng,Á úng
n; Kiçn là
thÿy,Á nh-n
biçt. Ngh)a là
sñÁ nh-n
thécÁ sáng
suNtÁ vàÁ hãp
lýÁ trênÁ c n
b£nÁ cçnÁ trí
tuÇ, không còn
v°Ûng bài cçnÁ tà
kiçn,Á mê

IsmÁ vÍng
ch¥p.

-a.Á Hiãu
bi¿tÁ chân
chánh:

-Hiãu
bi¿t t¥t c£ sñ v-tÁ hiÇn
hĩuÁ trênÁ th¿
gianÁ này
Áu doÁ nhân
duyên sanh,
khôngÁ tr°Yng
tÓnÁ và
luôn luôn bi¿n diÇt.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
nhân qu£-Á nghiÇp
báoÁ Á
hành Ùng.

-Á Nh-n
thécÁ rõÁ giá
trĒÁ hiÇn
hĩuÁ cça
thân ng°Ýi vàÁ míi
v-tÁ xung
quanh.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
KhÕ- Vô th°Ýng-Á Vô
ngãÁ cçaÁ vjñ
pháp.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
t¥t c£Á chúng
sanhÁ cùng
mÚtÁ b£n
thÁÁ thanh
tĒnh.

-Á Nh-n
thécÁ rõ
Té ¿-Á Th-p
nhĒ nhân duyên,Á không
ch¥pÁ th°Ýng
, ch¥p Ían.

-b.Ấ HiẤu
bi¿tẤ không
chân chánh:

-
Ch¿pẤ Th°ãng
¿Ấ tjo
v-t, khôngẤ tin
lý nhân qu£Ấ nghiÇp
báo.

-
Phç nh-n míi sñ v-tẤ hiÇn
hiu, khôngẤ nh-n
thécẤ chúng
tẽẤ nhân
duyên sanh.

-
Ch¿p vàoẤ thành
ki¿n;Ấ quan
niÇmẤ khôngẤ bình
³ngẤ gĩa
ng°Ýi và muôn v-t.

-Ấ CÑ
ch¿pẤ vàoẤ ki¿n
thécẤ vjing
t°ßng; không tin
vào nhingẤ qu£
v£Ấ gi£i
thoát.

2-Ấ Chánh
T° Duy:Ấ T°
duyẤ làẤ suy
ngh).Ấ Chánh
t° duyẤ làẤ suy
ngh)Ấ chân
chánh, làẤ suy
ngh)Ấ khôngẤ trái
vÚiẤ l½
ph£i, có lã
cho mình và cho ng°Ýi.

a.Ấ Suy
ngh)Ấ chân
chánh:

-Suy
 ngh) ỉnÂ nguyên
 nhânÁ au
 khỔÁ cça
 mình vàÁ chúng
 sanh, ỉ óÁ vô
 minhÁ là
 nguỔn gỈc cça míiÁ tỪi
 ỉxi, Á ỉt
 màÁ tu
 t-pÁ hŞu
 tìm ỏác giỈi thoát cho mình và cho ng°Ýi.

-Á Suy
 ngh)Á ỉn
 GiÚi- Ễnh HuÇ làmÁ c n
 b£nÁ tỉn
 tuÁ ỉnÁ qu£
 vỄÁ Niỉt
 bàn.

b.Á Suy
 ngh)Á không
 chân chánh:

-suy
 ngh) ỉnÁ lãi
 d°áng,Á tài
 s-c,Á danh
 vỈngÁ tìm
 tr m m°u nghìn kỉ Á hỉi ng°Ýi.

-Á Suy
 ngh)Á ỉn
 nhiÁu cách Ỉ hỉn ng°Ýi, míi m°u mô ỈÁ tr£
 thù; dùng tà
 thu-t;Á đũa
 vàoÁ lòng
 tinÁ cçaÁ con
 ng°ÝiÁ ỈÁ mê
 ho-c.

3-Á Chánh
 ngĩ: Ngĩ làÁ Ýi
 nói.Á Chánh
 ngĩÁ làÁ Ýi
 nóiÁ chân
 th-tÁ khôngÁ h°
 đỈi, cóÁ lãi
 íchÁ chính
 áng, công bình,
 ngay th³ng vàÁ hãp
 lý.Á LÝi
 nóiÁ không

làm tỐn
hịÁ ỉnÁ Ýi
sỔngÁ cùngÁ danh
đñÁ cạ
ng°Ýi khác.

-a.Á Lýi
nóiÁ chân
th-t:

-LÝi
nói ngay th»ng,Á thành
th-t,Á hấp
lýÁ khôngÁ thiên
vỀ,Á hòa
nhã, gi£n dỄ
vàÁ sáng
suỔt.

-LÝi
nóiÁ lái
ích, Ông nh»t
và mangÁ tính
ch»tÁ sách
t»n, khuyỉn tu, mß bày ánh sángÁ giác
ngUÁ tñ
tâmÁ trong
mxiÁ tha
nhân.

-LÝi
nói mangÁ tính
ch»tÁ tuyên
đ°ingÁ ịo
lýÁ làm
ng°Ýi;Á tuyên
đ°ingÁ chánh
phápÁ Tề
biÁ vàÁ Trí
tuÇ.

-b.Á Lýi
nóiÁ khôngÁ chân
th-t:

-Á Lýi
nóiÁ gây
chia r/2, không úngÁ sĩ
th-t.

-LÝi

nói Ấ hji ng°Ýi, Ấ xuyên
tj;c, Ấ thiên
vẾ, Ấ dua
nỄnh.

-Ấ Lýi
nóiẤ nguyẤn
rça ,Ấ m̄ng
nhĩ;c, vu hía
vàẤ thô
tác.

-Ấ Lýi
nóiẤ ẤẤ b£o
vÇẤ Ngã
và Ngã sß.

4-Ấ Chánh
nghĩÇp: NghĩÇp
gÑc tẽ chỉ Phjñ °ác Trung hoa dỄch ra, có ngh)a là
hành ùng cóẤ tác
ý.Ấ Chánh
nghĩÇpẤ ngh)a
là hành ùng tjo tácẤ trong
ÝiẤ sÑngẤ cŞn
phỄiẤ sáng
suÑtẤ chân
chánh.

-a. Hành ùng chân chánh:

-
Hành ùng theoẤ l½
phỄi, biçtẤ tôn
tríngẤ quyẤn
sÑng chung cçaẤ mí
ng°Ýi, mí
lòai.

-
Hành ùng cóẤ th-n
tríngẤ khôngẤ tÕn
hjiẤ çn
nghẤ nghĩÇp,Ấ tài
s£n,Ấ danh
giáẤ vàẤ Ęa
vỄẤ cça
k» khác.

-
Hành ùng chân chánh là hành ùng cóẤ l°;ng

tâm, Ấ
éc trong Ấ
về Ấ
mình, bị Ấ
giữ Ấ
hình.

-
Bị Ấ
sinh Ấ
áng Ấ
em bị Ấ
lịch Ấ
sanh.

-b. Hành ùng không chân
chánh:

-Hành
Ùng không Ấ
giữ Ấ
phép t, giữ i Ấ.

- Hành ùng chế vì lỗi
mình mà bị ng Ý.

5-Ấ Chánh
mình: Mình là
số s ñng, Ấ Ý
s ñng, Ấ Ý
s ñng Ấ
chánh (ngh) là s ñng m ùt cách chân chánh b ñng nghĩa
nghị (p) ñng
thi (c) ñng
áng Ấ không Ấ
l ùt, xâm bị
c ñng
ích Ấ
c ñng khác.

-a.Ấ Ý
s ñng Ấ
chánh:

-S ñng
b ñng kh ñng ñng
ñng ñng
chánh, không lẽ ñng ñng.

-
Sĩng thanh cao, úngÁ chánh
phápÁ khôngÁ mê
tín.

-b.Á Ýi
sĩngÁ không
chân chánh:

-
LàmÁ tĩn
hĩiÁ và
nào lánÁ tâm
trĩiÁ míi
ng°Ýi.

-
Sĩng luón cúi, dùng miçng l°ái, mĩi lái Á giao
dĩchÁ thân
thiçn.

-
SĩngÁ chĩy
theoÁ mê
tĩn,Á dĩ
oan; sĩng n°ĩng
tĩn n bám vào k» khác.

6-Á Chánh
tĩn tĩn:Á Tĩn
tĩnÁ là
siêng n ng,Á chuyên
cçn. Siêng
n ngÁ chuyên
cçnÁ chân
chánh th³ng tiçn çnÁ mảc
ĩchÁ vàÁ lý
t°ĩngÁ mà
Ph-t ã dĩy. H ng say làm nhĩng viçcÁ chính
ángÁ mangÁ lái
ĩchÁ cho
mình và cho ng°Ýi.

a.Á Chuyên
cçnÁ chân
chánh:

-Á Quyçt
tâmÁ lái
bĩ các viçc ác ã sanh,Á ng n
ngĩaÁ nhĩng

việc ác ch°a sanh.

-
Chuyên làm các việc
lành việc
tốt.

-Ấ Chuyên
cẩn trọng
đời sống
đạo đức và trí
tuệ.

b.Ấ Chuyên
cẩn không
chân chánh:

-
Là người say s°a vui vẻ
đạo đức và
khỏi lợi.

-
Là kẻ say s°a lợi
thú làm tổn
hại người
người khác, không biết
chỉ nghĩ đến
thân.

7-Ấ Chánh
niệm: Niệm là
ghi nhớ (nhớ, nhớ nghĩ). Nhớ nghĩ) chân chánh.Ấ Chánh
niệm có
2: Chánh niệm
niệm và
chánh quán
niệm. ìc niệm
là nhớ nghĩ) nhớ quá
khé, những
chuyện đã qua.Ấ Quán
niệm là quán
sát cảnh hiện tại
tức và
bớt sự chấp dính lại.

a.Ấ òc
niệm chân
chánh:

-
Nhŭ ỉnÁ té
ân.

-
Nhŭ ỉn nhữngÁ lxi
lĩmÁ x°a,
ềng ÁÁ tái
phĩmÁ trongÁ hiÇn
tĩiÁ và
t°ng lai.

b.Á èc
niÇmÁ không
chân chánh:

-
Nhŭ lĩ những óan h-n ÁÁ phác
thù.

-
Nhŭ lĩ nhữngÁ hĩnh
phúcÁ mong
manhÁ khôngÁ ích
lãi.

-
Nhŭ lĩ hành ùng oai hùng, dùng thç Ílan xEo trá,
tàn bjo ā qua ÁÁ hãnh
diÇnÁ tĩ
c.

-c.Á Quán
niÇmÁ chân
chánh:

-Á Quán
niÇmÁ Tề
bi: Thỷ nxi khĩ
cçáÁ chúng
sanhÁ trongÁ luân
hÓiÁ sanh
lòngÁ th°ng
xót, tim
nhĩÁuÁ ph°ng
tiÇnÁ Á
giúp B hí. Thỷ sñÁ mê
lĩmÁ cçá
mình và ng°Yi d«n ỉn sşu, bi , khĩ, °u và nã,Á thĩc
hànhÁ Ýi

Ph-t djyÁ ĀĀ ch¥m
détÁ mê
l¥m.

-Ā Quán
niÇmĀ Trí
huÇ:Ā Quán
niÇmĀ nguyên
nhânĀ sanh
hóaĀ vi
trả, óan thân,
tNt x¥u, cao th¥p;Ā quán
niÇmĀ thñc
t°UngĀ cça
các pháp Ā vñg ti¿n trênĀ con
°ÝngĀ gi£i
thóat.

-d.Ā Quán
niÇmĀ không
chân chánh:

-
NhŪ ngh) ¿nĀ dác
l¿c, khóai c£m.

-
NhŪ ngh) ¿n k¿ sách,Ā âm
m°uĀ vàĀ ph°;ng
tiÇnĀ gi¿t
h¿i l«n nhau.

-
NhŪ ngh) ¿nĀ v n
tñĀ x£o
trá Ā g¿t ng°Ýi.

8-Ā Chánh
Ēnh: Ēnh
trongĀ Ph-t
hícĀ hiĀu
làĀ ThiĀn
Ēnh. Ēnh
ngh)a là t-p trungĀ t°
t°BngĀ tu
t-p thiĀnĀ Ēnh.Ā Chánh
ĒnhĀ là
t-p trungĀ t°
t°BngĀ vàoĀ v¥n
ĀĀ chính
áng, úngĀ chân
lý, lãì mình và
ng°Ýi.

-a. Thián
Enh chân
chánh:

-A Bt
tEnh quán: quán
các pháp
không thanh
tEnh, A
trê tham
dác, A si
ái v.v.&&.

-Tê Bi
Quán : Quán
sát t
c chúng
sanh Ông
thánh thanh
tEnh, không hị
không kém A tôn
tríng, kính quý
và lan trẻ tâm h-n
thù

-A Nhân
duyên quán: Quán
t c pháp Au do nhân
duyên mà
thành, không có mÚt pháp nào riêng biÇt trong th
giÚi t'ing
téc t'ing
nh-p (A Kinh
hoa nghiêm),
không chân
th-t, không tr'Ýng
tón, A ían
trê ngu
si thiên
chp.

-A GiÚi
phân biÇt quán:
Ngh) là phân
biÇt và quán
sát sñ gi
hấp cça
18 giÚi (6 c n, 6 trşn, 6 théc) A thÿy không
th-tÁ có ngã
pháp và diÇt
trê ngu
si cñ
chp.

-Â SỔ
téc quán: Ngh)a
làÂ quán
hji thß, Ấ Ấ Ñi
trẾẤ tâm
tán lán Ấ i sâu vàoẤ thiẤn
Ễnh.

b.Ấ ThiẤn
ỄnhẤ không
chân chánh:

-ThiẤn
Ễnh Ấ c§u thác sinh cácẤ cõi
trÝi.

-ThiẤn
Ễnh Ấ luyÇn bùa chú,Ấ th§n
thông,Ấ phép
lị,Ấ tr°Ýng
sanh b¶t tí.

III/Ấ Tu
t-pẤ Bát
chánh ịo:

A-Con
°ÝngẤ tu
t-pẤ Bát
chánh ịoẤ cing
chính làẤ con
°Ýng tu t-pẤ cça
GiÚi-Ễnh-HuÇ:

Tu
t-pẤ chánh
ngiẤ -Ấ chánh
nghiÇpẤ -Ấ chánh
mịngẤ làẤ tu
t-p, các iẤu
thiÇn. LàẤ tu
t-pẤ GiÚiẤ vô
l-uẤ híc.

Chánh
tinh t¶nẤ -Ấ chánh
niÇmẤ -Ấ chánh
ỄnhẤ làẤ tu
t-pẤ Té

niÇm xéÁ vàÁ Té
chánh c§n. LàÁ tu
t-pÁ ĘnhÁ vô
l-uÁ híc.

Chánh
kiçnÁ -Á chánh
t° duyÁ là
tu tập vÁÁ TuÇ
vô l-uÁ híc
çcaÁ Tam
vô l-u híc.

Tuy
nhiên, Ę phát
triĀnÁ trí
tuÇÁ chúng
taÁ c§n
phĀiÁ có
sñ hŌ trã çcaÁ Tam
hícÁ là
V n-T°-Tu.

B-Con
°ÝngÁ tu
t-pÁ Bát
chánh joÁ làÁ con
°Ýng tu t-pÁ çcaÁ ba
m°ji bĀy ph©m trã joÁ (jo
ç):

jo
çÁ trongÁ giáo
phápÁ Té
çÁ bao
gŌmÁ nh°
làÁ ba
m°ji bĀy ph©m trã jo,
°ăcÁ éc
Ph-tÁ Á
c-p nh° làÁ Bát
chánh jo.

Chánh
kiçnÁ làÁ TuÇ
c nÁ TuÇ
lĩc.

Chánh
tinh tĀnÁ là
nŪi dung çcaÁ Té
chánh c§n.

Chánh
niệm chính
là nội dung của Tế
Niệm xé.

Chánh
t° duy là
trịch pháp&&..

Chánh
Ễnh là
h÷, Ấ khinh
an, Ễnh, xã&.

IV/Ấ Công
n ngÁ vàÁ ích
lãiÁ tu
t-pÁ Bát
chánh ịo:

A.Ấ Công
n ng:

1.Ấ Cxi
thiChấn tĩ
thân: Ng°YiÁ chuyên
tuÁ Bát
chánh ịoÁ cxi
thiChấn °ácÁ hành
viÁ b÷t
chính, tịo cho tĩ thânÁ mùt
YiÁ sNng
chân chánhÁ ích
lãiÁ vàÁ thiCh
mù.

2.
Cxi tịo hoàn cNnh:Á Th÷
giUiÁ quan
bên ngoài °ác hình thànhÁ tē
tâmÁ niệm,
là k÷t qu£ củaÁ hành
vi. Do ó,
n÷uÁ thĩc
hànhÁ theoÁ Bát
chánh ịoÁ thì
có thÁ tịo °ácÁ mùt
th÷Á giUi

tòan mù.

3.

Làm Ân
bên Ân cho Ân chánh
giác: Ân Bát
chánh là
nên tưng Ân
bên Ân
tiên cho nên giác
ngũ chân
chánh.

B. Ân Ích
lãi thực
hành Ân Bát
chánh là:

1.

Có Ân
thực chân
chánh không bẽ mặt
học và lỗi
cứn bĩ
ngãi là
giáo.

2. Ân Suy

nghĩ
chánh không bẽ sa vào
lệm
tội.

3. Ân Lý

nói chân
chánh là mình là người.

4.

Hành Ủng chân chánh có ích cho mình và không làm
tốt người
khác.

5. Ân Ý

sinh chân
chánh không bẽ khinh, chê bai, ác
người
mười, kính
trúng.

6. Siêng n ng chjn chánh s½
thu °ác nhiÁu kçt qu£.

7. NhÛ ngh) chân chánh gi£i
tõa °ác sĩ nuÑi tiçc.

8. Á ThiÁn
ỄnhÁ chjnÁ chánh
tríÁ huÇ
phát triÁn vàÁ Ph-t
qu£Á viên
thành.

V/Á Kçt
lu-n:

Bát
Chánh joÁ chính
làÁ ph°ing
phápÁ tuÁ phÕ
biçnÁ choÁ tji
giaÁ l«nÁ xuýt
gia, trong být cé
hòan c£nh, môi tr°Ýng cing có thÁÁ thĩc
hiÇnÁ °ác.

Tu
t-pÁ Bát
chánh joÁ chính
làÁ tu
t-pÁ Thân
- Kh©u - Ý cçaÁ chúng
ta, khiÁ thĩc
hànhÁ Bát
chánh joÁ thì
g-t hái nhiÁu kçt qu£ tÑt.

Bát
chánh joÁ lji
là nÁn t£ngÁ chánh
giác, làÁ c n
b£nÁ cça
Gi£i thoát -Á Giác
ngÛ.

Câu
hỉ ôn t-p -Tìm tòi-Â Suy
ngh):

1-Â Bát
chánh joÂ gÓm
những gì?Â PhNĩ
hấpÂ vUiÂ Tam
vô l-u hícÂ ra
sao?

2-
Trong tám chi cạÂ Bát
chánh jo,
chi nào ấc coi là nÓng cNĩt?

3-Â Bát
chánh joÂ có
phEi là mÚt luân lý?

4-Â Ph-t
tíÂ sNĩng
nh° thç nào mUi ấc gĩ là sNĩng chánh mĩng?

5-Â Ấp
dângÂ Bát
chánh joÂ thç
nào trong trào l°u toàn cSũÂ hóa
hiÇnÂ nay?

Tài
liÇuÂ tham
kh£o

Minh
Châu-Thiên Ân - Chĩn Trí - éc Tâm,Â Ph-t
pháp. Thành
hUiÂ Ph-t
giáoÂ Tp
HÓÂ Chí
Minh. Nxb TP.
HÓÂ Chí
Minh, 1997.

Thích
Chĩn ThiÇn,Â Ph-t

hícÁ khái
lu-n. Nxb TP. HÓÁ Chí
Minh, 1999.

H.T.Thích
ThiÇn họa,Á Ph-t
hícÁ phÕ
thông, Thành
hÙiÁ Ph-t
giáoÁ Tp.
HÓÁ Chí
minhÁ ÷n
hành, quyẤn
I_II_III. 1992.

ThíchÁ Nh÷t
hình,Á Trái
tim cça Bát, NXB.Á Lá
bÑi,
California, USA. 1997.

Narada
Thera, Phim Kim Khánh dEch,Á éc
Ph-tÁ vàÁ Ph-t
pháp,
Thành hÙiÁ Ph-t
giáoÁ Tp.
HÓÁ Chí
Minh,
1993